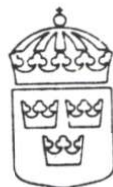

Motion till riksdagen

1990/91:Ub55

av Doris Håvik m.fl. (s)

med anledning av prop. 1990/91:87 Näringspolitik
för tillväxt

Mot.
1990/91
Ub55-60

Regeringens proposition 1990/91:87 om näringsliv för tillväxt innehåller många betydelsefulla förslag för att främja utvecklingen av svenskt näringsliv. Speciellt betonas där betydelsen av att utveckla en god forsknings- och utvecklingsmiljö.

Handelshögskolan vid Göteborgs universitet är av strategisk betydelse för näringslivets utveckling i hela landet och särskilt i Västsverige. Nuvarande lokalsituation för utbildnings- och forskningsverksamheten vid handelshögskolan vid universitetet är bristfällig och försvårar genomförandet av en kvalificerad utbildning och forskning. Mot den bakgrunden ställer sig näringslivet i Västsverige positivt till en betydande ekonomisk satsning vad gäller att skaffa bättre lokaler till handelshögskolans verksamhet. Ett byggnadsprojekt har påbörjats, vilket utgör en satsning som bör betraktas som en ytterst angelägen åtgärd inom ramen för arbetet kring tillväxtpropositionen och annan långsiktig planering. Projektet kräver därför engagemang och delfinansiering även från statens sida.

Inom ramen för projektet pågår vid Göteborgs universitet i samverkan med byggnadsstyrelsen ett intensivt arbete för att få till stånd en samlad byggnation för de sex institutioner som tillsammans utgör handelshögskolan vid Göteborgs universitet och som för närvarande är lokaliserade till drygt tio olika adresser. Göteborgs kommun kommer att ställa erforderlig mark till förfogande för tillbyggnaden, och ett förslag till byggnad har godkänts av byggnadsnämnden i kommunen.

Storstadsutredningen har i flera av sina betänkanden understrukit den viktiga roll som storstäderna spelar för hela det svenska samhällets utveckling. Utredningen framhåller att det framför allt är två funktioner som bär upp storstäderna och som måste vidmakthållas eller förstärkas om städerna skall kunna fortsätta att spela en strategisk roll i landets utveckling. Det gäller kommunikationsväsendet, såväl det interna som det externa, samt utbildnings- och forskningsfunktionen. Det är bl.a. i storstäderna som den för hela samhället viktiga kunskapsgenereringen äger rum och därifrån som resultaten sprids till övriga Sverige. Det är också genom storstäderna som viktig stimulans från omvärlden införs och förmedlas i bl.a. forsknings- och utvecklingsverksamheten vid universiteten.

I sin analys av Göteborgsområdet uttalar utredningen en betydande oro

inför framtiden. Regionen har förlorat viktiga ledningsfunktioner inom näringslivet och tappat något av tidigare administrativa funktion. Dessa uppgifter har antingen koncentrerats till Stockholm eller hamnat utanför Sverige. Utredningen finner denna utveckling djupt olycklig och föreslår flera åtgärder för att stärka Göteborgs ställning som ett nationellt ledningscentrum bl.a. genom insatser inom kommunikationsområdet, såsom utbyggd service på Landvetter, ny västkustbana osv. Vidare framhålls nödvändigheten av att Göteborgs universitet och Chalmers tekniska högskola får möjligheter att hävda sig internationellt.

Vid Göteborgs universitet pågår en kraftfull satsning i syfte att erbjuda forskare och studerande en god akademisk miljö. Under de senaste åren har verksamheten omstrukturerats dels genom att linjeutbudet förändrats och getts en mer internationell karaktär, dels genom tillkomsten av flera nya professorer, vilket ytterligare stärkt universitetets kompetens. Dessutom är nya byggnader för samhällsvetenskaplig utbildning och forskning samt teater- och musikutbildning under uppförande och delvis invigda. De närmaste åren kommer ytterligare åtgärder att vidtas i syfte att stärka såväl forskning som grundutbildning bl.a. genom insatser från näringsliv och andra externa intressenter.

Verksamheten vid handelshögskolan vid universitetet har en avgörande betydelse för möjligheterna att stärka Göteborgs roll som ett ledande administrativt centrum för näringsliv och offentliga verksamheter.

För att utveckla Göteborg till ett ledningscentrum i Västsverige har följaktligen utbildning och forskning inom ämnen som företagsekonomi, nationalekonomi, rättsvetenskap och ekonomisk geografi strategisk betydelse. Välutbildade studenter och en attraktiv forskarmiljö skapar arbetstillfällen och kan såväl avlasta Stockholmsområdet som vara intressant för etablering av internationellt verkande företag. Inte minst den snabba omstrukturen i Europa samt Sveriges närmande till EG kommer att ge Göteborgsregionen stora möjligheter, om de yttre förutsättningarna tryggas.

Lokalsituationen för handelshögskolans verksamhet utgör dock en ytterst svag länk i den kraftsamling som krävs för att verksamheten skall kunna spela en nödvändig roll för utvecklingen såväl inom Göteborgs universitet som framförallt inom regionen. Mot den bakgrunden krävs en satsning på moderna, ändamålsenliga lokaler, som också gör det möjligt att hålla internationella symposier, erbjuda utrymmen åt gästforskare m.m. Inte minst dagens snabba utveckling på dataområdet ställer delvis helt nya krav på lokaler. Uppbyggnaden av datanät försvåras väsentligt då lokalerna är spridda på mer än tio adresser.

Verksamheten vid handelshögskolan vid Göteborgs universitet

Vid handelshögskolan vid Göteborgs universitet bedrivs förutom forskning och forskarutbildning utbildning på följande linjer: ekonomlinjen, internationella ekonomlinjen, hotell- och restaurangekonomlinjen, grundläggande rättsutbildning, företags- och förvaltningsjuridisk linje, transport- och trafiklinjen, ADB-linjen samt systemvetenskaplig linje med en sammantagen pla-

neringsram om närmare 800 nybörjarplatser. Därutöver genomförs ett stort antal fristående kurser motsvarande ca 1 100 årsstudieplatser samt ett program för "masterutbildning" som ges dels i egen regi, dels i samarbete med Chalmers tekniska högskola.

Den nämnda verksamheten genomförs vid följande sex institutioner, vilka 1986 samlades organisatoriskt till den s.k. handelshögskolan vid Göteborgs universitet: ekonomisk-historiska institutionen, företagsekonomiska institutionen, nationalekonomiska institutionen, rättsvetenskapliga institutionen och statistiska institutionen. Antalet studerande vid dessa institutioner är drygt 4 000 och ca 350 personer är anställda.

Den totala budgeten för handelshögskolans verksamhet uppgår innevarande budgetår till ca 95 milj.kr., varav ca 40 milj.kr. utnyttjas för den omfattande forskning, som bedrivs med medel från dels statsbudgeten, dels externa finansörer.

Handelshögskolans vid universitetet lokaler

Nuvarande lokalsituation

Handelshögskolans nuvarande byggnad vid Vasagatan 3 i Göteborg invigdes för 40 år sedan och är dimensionerad för ca 700 studerande. För att kunna rymma dagens drygt 4 000 studerande är verksamheten utspridd på mer än tio olika adresser. Trots detta är verksamheten trångbodd, särskilt vad gäller det ekonomiska biblioteket. Delar av boksamlingen finns av utrymmesskäl ute i korridorer och grupperum och antalet läsplatser är alltför litet. Studerande på grundutbildning och forskarutbildning inom ramen för handelshögskolans verksamhet utnyttjar i mycket hög utsträckning universitetsbiblioteket i Renströmsparken, vilket leder till att studerande inom humaniora, för vilka biblioteket främst är avsett, inte har tillgång till läsplatser i tillräcklig omfattning.

En om- och tillbyggnad vid Vasagatan 3, tillsammans med de för samhällsvetenskapliga fakultetens verksamhet nya lokalerna i angränsande kvarter i stadsdelen Haga, skulle innebära att det gamla förslaget om ett ekonomiskt och samhällsvetenskapligt centrum (EC), vilket funnits med på universitetets prioriteringslista under en följd av år, skulle kunna förverkligas.

Planerad om- och tillbyggnad

Byggnadsstyrelsen har i samråd med stadsbyggnadskontoret och Göteborgs universitet genomfört en arkitekttävling under hösten 1989 för att ge underlag för en framtida utbyggnad. Tävlingsresultatet visar att det är möjligt att förena en fullt utbyggd handelshögskola med en god stadsmiljö i kvarteret Husaren i stadsdelen Haga. Byggnadsnämnden i Göteborg beslöt 1990-04-17 att det rekommenderade tävlingsförslaget kan ligga till grund för handelshögskolans utbyggnad.

Den föreslagna utbyggnaden av handelshögskolans lokaler består av fem nya byggnader, som tillsammans med den nu befintliga byggnaden vid Vasagatan 3 innesluter en mindre park. Alla våningsplan är förbundna med varandra så att en sammanhållen byggnad bildas. Förslaget omfattar en nybygg-

nad om ca 21 500 m² BTA och ombyggnad av ca 7 000 m² BTA. Den totala tiden för att genomföra projektet har uppskattats till ca fyra år, vilket inkluderar projekteringstid om ca två år och därmed byggstart 1992. Enligt planerna skulle det därmed vara möjligt att flytta in i de nya lokalerna 1994.

Mot. 1990/91
Ub55

Kostnader och finansiering

Kostnaderna för det föreslagna byggnadsprogrammet har beräknats till ca 390 milj.kr. i prisläge 1990-01-01, vilket inkluderar pålägg för verkets arvode men inte inredning och utrustning. Medelsbehovet för projektering och anskaffning av ny inredning har uppskattats till 30 milj.kr. i samma prisläge och kostnaden för utrustning kan uppskattas till 15 milj.kr.

Stiftelsen Richard C Malmstens minne har utfäst 40 milj.kr. för att täcka del av byggnadskostnaden och har därutöver ställt i utsikt stora belopp. Genom tillmötesgående från näringslivet i Västsverige har betydande donationer utlovats för att möjliggöra den planerade utbyggnaden. Bl.a. har AB Volvo, SKF AB, ESAB, Gotabanken och Skandinaviska Enskilda Banken ställt sig positiva till att medverka med donationer. Diskussionen pågår med företag i Västsverige och näringslivets stöd till nybyggnationen koordineras av Västsvenska handelskammaren. Ett belopp i storleksordningen 150 milj.kr. beräknas tillföras projektet på detta sätt, vilka medel inte förutsatts vara avdragsgilla skattemässigt.

Enligt planerna skall medlen doneras till en stiftelse som kommer att inrättas för att äga viss del av byggnaden. Denna upplåts enligt ett särskilt avtal till byggnadsstyrelsen för handelshögskolans verksamhet. Avtalet garanterar hyresfrihet under 30 år samt reglerar övergång av äganderätten så att byggnaden övergår vederlagsfritt till den som efter 30 år svarar för lokalförsörjningen för handelshögskolans verksamhet.

Återstående medelsbehov för att finansiera om- och tillbyggnaden utgörs enligt förslaget dels av kapitaliserad hyra om 100 milj.kr., dels av medel via statsbudgeten om 140 milj.kr.

Göteborgs kommun kommer enligt förslag i kommunfullmäktige att överlåta tomtmarken (9 500 m²) utan kostnad till byggnadsstyrelsen under förutsättning att handelshögskolans utbyggnad kommer till stånd.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om utbyggnad av handelshögskolan vid Göteborgs universitet.

Stockholm den 6 mars 1991

Mot. 1990/91
Ub55

Doris Håvik (s)

Sten Östlund (s)

Torgny Larsson (s)

Anneli Hulthén (s)

Inga-Britt Johansson (s)

Marianne Carlström (s)